

**CENTRUL NAȚIONAL
DE EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMĂ
PENTRU**

**TEHNICI CINEMATOGRAFICE ȘI DE TELEVIZIUNE
MAIȘTRI INSTRUCTORI**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *TEHNOLOGICE* se adresează absolvenților facultăților de profil și maiștrilor instructori care se prezintă la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor vacante din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maistrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidisciplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională;- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

Programa este orientată pe evaluarea calității concepției didactice și a modalităților concrete prin care maestrul instructor pune elevii în situații de învățare eficientă, menite să conducă la formarea competențelor prevăzute în standardele de pregătire profesională.

Această orientare este cu atât mai necesară în prezent, când flexibilitatea programelor școlare solicită din partea cadrelor didactice efortul de a concepe procese și parcursuri didactice adaptate nivelului claselor de elevi cu care lucrează și finalităților învățământului tehnologic.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maestrului instructor pentru discipline Tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare ale conținuturilor;
- Proiectarea activităților de instruire practică/ pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
- Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
- Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/ pregătire practică;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de igienă, de securitate și sănătate în muncă, prevenirea situațiilor de urgență și protecția mediului înconjurător;
- Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor.

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maestrului de discipline Tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să le dezvolte și să le probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinelor, cunoștințe de metodică disciplinelor;
- cunoașterea și utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: standarde de pregătire profesională, planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;

- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a dezvoltărilor curriculare intra- și interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient.

C. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINELOR TEHNOLOGICE

TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului școlar: curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module, standarde de pregătire profesională, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
2. Proiectarea curriculumului în dezvoltare locală: aprofundare/ extindere;
 - 2.1. Repere/ condiționări în elaborarea CDL (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
 - 2.2. Modalități de adecvare a unui CDL la grupuri țintă diferite;
 - 2.3. Obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele CDL din domeniul științei informării. Obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe. Elaborarea obiectivelor operaționale;
3. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra-, inter-, pluri și transdisciplinare.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ

1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare;
2. Utilizarea metodelor centrate pe elev, tehnicilor de învățare prin cooperare;
3. Forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
4. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare;
 - 4.1. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - 4.2. Tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor;

5. Selectarea metodelor optime în vederea formării gândirii critice și deprinderilor practice, formării gândirii tehnice și a dezvoltării simțului artistic/ estetic;
6. Mediul de instruire: mediul relațional și mediul comunicațional. Utilizarea Tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire;
7. Manifestarea unei conduite psihopedagogice inovative în plan profesional/ social;
8. Evaluarea procesului instructiv-educativ, a progresului și a rezultatelor școlare. Valorizarea muncii elevului;
9. Adoptarea de strategii didactice care să permită utilizarea eficientă a mijloacelor și a auxiliarelor didactice în procesul instructiv- educativ.

c. Managementul clasei

1. Rolurile maestrului instructor în facilitarea experiențelor care conduc la formarea autonomiei elevilor în învățare (organizator, participant, membru al unei echipe, persoană resursă, facilitator, intermediar, evaluator etc.);
2. Organizarea activităților: crearea unui climat adecvat, folosirea resurselor adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunoștințe, experiențe individuale sau colective); folosirea eficientă a timpului; forme de instruire (pe grupe, studiu individual, frontal etc.) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice; antrenarea persoanelor resursă din interiorul și din afara unității de învățământ în activitățile clasei; gestionarea situațiilor conflictuale.

d. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
2. Metode de evaluare: tradiționale și complementare (tipuri și caracterizare);
3. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
5. Construirea instrumentelor de evaluare;
6. Erori de evaluare și modalități de minimizare a lor.

Bibliografie: DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

1	Cristea Sorin	Studii de pedagogie generală	Editura Didactică și pedagogică, București, 2004
2	Cristea Sorin	Fundamentele pedagogiei	Editura Polirom, Iași, 2010
3	Cucoș Constantin	Pedagogie generală	Editura Polirom, Iași 2006
4	Cucoș Constantin	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice	Editura Polirom Iași, 2009
5	Dragomir Mariana	Managementul activității didactice	Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003.
6	Ionescu M	Didactica modernă	Editura Dacia, Cluj, 1995.
7	Iucu Romiță	Managementul și gestiunea clasei de elevi	Editura Polirom, Iași, 2000
8	Iucu Romiță	Instruirea școlară	Editura Polirom, Iași, 2001
9	Neacșu Ion	Introducere în psihologia educației și a dezvoltării	Editura Polirom, Iași, 2010
10	Neacșu Ion	Instruire și învățare	Editura Științifică, București, 1990.
11	Nicola I	Tratat de pedagogie școlară	Editura Aramis, București, 2000
12	Pânișoară Ovidiu	Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune eficientă	Editura Polirom Iași, 2003
13	Păun Emil	Școala: abordare socio-pedagogică	Editura Polirom, Iași, 1999.
14	Stan Emil	Managementul clasei	Editura Aramis, colecția Educația XXI, 2005
15		Evaluarea curentă și examenele: Ghid pentru profesori.	Editura ProGnosis, București, 2001
16		Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative	Editura Polirom, Iași, 2002
17		Curriculum național. Programe școlare pentru disciplinele tehnologice	
18		Planurile-cadru, standarde de pregătire profesională	

Competențe specifice

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
3. Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare a conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de instruire practică/ pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
5. Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea proiectată;
6. Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
7. Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
8. Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
9. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de protecție și igiena muncii, P.S.I. și protecția mediului înconjurător;
10. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;
11. Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
12. Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

D. Conținuturile programei

I. Noțiuni introductive.:

1. Audiovizualul mijloc eficient de comunicare și informatizare;
2. Sisteme de înregistrare și redare audiovizuale;
3. Repere ale apariției și dezvoltării tehnicilor cinematografice și de televiziune.

II. Bazele psihofiziologice ale percepției imaginii cinematografice și de televiziune:

1. Noțiunea de imagine cinematografică;
2. Ochiul ca sistem optic: baza funcționării cinematografiei;
3. Schema generală a percepției vizuale;
4. Percepția mișcării;
5. Percepția reliefului;

6. Percepția culorilor.

III. Înregistrarea și redarea imaginilor cinematografice:

1. Procesul fotografic – baza dezvoltării imaginii cinematografice;
2. Tehnologia realizării filmelor;
3. Tehnica filmării și aparatura;
4. Formate și sisteme de cinema.

IV. Pelicula cinematografică și prelucrarea ei:

1. Structura și clasificarea peliculelor cinematografice;
2. Proprietățile peliculelor cinematografice.

V. Înregistrarea și redarea imaginilor de televiziune:

1. Principiile înregistrării magnetice și electronice a imaginii TV;
2. Echipamente de înregistrare și redare a imaginii magnetice și electronice a imaginii TV;
3. Purtători ai imaginii magnetice /i electronice;
4. Tehnica video-captării;
5. Procese de postprocesare a imaginilor TV;
6. Televiziunea digitală. Particularități și avantaje.

VI. Înregistrarea și redarea sunetului în cinematografie și televiziune:

1. Sisteme de înregistrare și redare a sunetului în cinematografie și televiziune;
2. Principiile înregistrării și redării sunetului pe cale optico-fotografică;
3. Echipamente de înregistrare, postprocesare și redare a sunetului magnetic;
4. Tehnologia înregistrării sunetului de film;
5. Tehnici digitale de înregistrare și redare a sunetului.

VII. Sala de cinema – baza de realizare a spectacolului cinematografic:

1. Proiecția cinematografică. Aparatura și dispozitivele auxiliare;
2. Sala de cinema. Cerințe acustice și de vizibilitate;
3. Calitatea spectacolului cinematografic. Caracteristicile tehnice ale calității spectacolului;
4. Verificarea calității spectacolului cinematografic;
5. Tendințe de dezvoltare și diversificare a spectacolului cinematografic (redarea imaginilor digitale).

VIII. Exploatarea și conservarea filmelor:

1. Uzura filmelor. Factori mecanici, chimici și fizici care distrug pelicula;

2. Condițiile optime de păstrare a filmelor pe pelicula, a benzilor magnetice și a sportului digital.

IX. Noțiuni de arta și tehnica fotografică:

1. Formarea și obținerea imaginii fotografice;
2. Aparatul de fotografiat. Părțile componente și rolul lor funcțional;
3. Materiale fotosensibile folosite în fotografie și prelucrarea lor;
4. Părțile componente ale imaginii: lumina, culoare, compoziție, unghiulație, mișcări de aparat;
5. Noțiuni specifice limbajului cinematografic;
6. Folosirea filtrelor în fotografie;
7. Tipuri și genuri de fotografie.

X. Fotografia digitală:

1. Principiile înregistrării imaginii digitale;
2. Camera digitală. Principalele părți componente. Tipuri de camere digitale. Performanțe;
3. Imaginea digitală. Rezoluția și claritatea ei;
4. Avantajele și limitele folosirii imaginii digitale;
5. Procesarea imaginii digitale. Echipamente de imprimare;
6. Transferul și stocarea imaginilor digitale.

Bibliografie:

1. Alexandrescu, P., Petculescu, Al., *Tehnica filmării și aparatura*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
2. Adair King J., *Fotografia digitala pentru amici*, Editura Tehnică, București, 2001
3. Burlacu, V., Marin, A., ș.a., *Tehnologia cinematografică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974
4. Bistrițeanu, D., *Filtre fotografice*, Editura Tehnică, București, 1989
5. Druga, O., Murgu, H., *Elemente de gramatică a limbajului audiovizual*, Editura Fundației PRO, 2002
6. Marin A., Burlacu, V., *Tehnica înregistrării sunetului și aparatura*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
7. Marin, A., Morozan, D., *Tehnica filmului de la A la Z*, Editura Tehnică, București, 1979
8. Marin, A., Morozan, D., Statescu, V., *Tehnica filmului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

9. Mociornița, D., *Tehnica fotografică*, Agenția de informații CAMI, 2000
10. Munteanu, V., *Tehnologia prelucrării peliculei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
11. Nicolescu, N., ș.a., *Tehnica proiecției cinematografice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
12. Oteșteanu M., Alexa, F., Ianăși, C., *Sisteme de înregistrare audio-video*, Editura de Vest Timișoara, 1997
13. Radu, Gh., Radu, R., *Conservarea și regenerarea dia-foto-filmelor*, Editura Tehnică, București, 1981
14. Radulet, *Optica foto-cinematografică*, Editura Tehnică, București, 1978
15. Sadoul, G., *Istoria cinematografului mondial de la origini până în zilele noastre*, Editura Științifică, București, 1961
16. Stanciu, N., s.a., *Tehnica imaginii în televiziune și cinematografe*, Editura Tehnică, București, 1971

AUTORI:

CIOBANU MARIANA VIOLETA, Colegiul Tehnic Media, București

OLTEANU MATEI, Colegiul Tehnic Media, București